

Bình Định, ngày tháng 4 năm 2023

THUYẾT MINH

Tình hình thực hiện thu, chi ngân sách tỉnh Bình Định quý I năm 2023
(Kèm theo Công văn số /STC-QLNS ngày /4/2023 của Sở Tài chính)

Thực hiện Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 06/01/2023 của Chính phủ Về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, Dự toán ngân sách nhà nước và cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2023 và Quyết định số 19/QĐ-UBND ngày 04/01/2023 của UBND tỉnh về việc giao chỉ tiêu kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và giải pháp chủ yếu, nhiệm vụ cụ thể thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2023 trên địa bàn tỉnh, ngay từ đầu năm các Sở, Ban, ngành và UBND các huyện, thị xã, thành phố đã tập trung tổ chức thực hiện quyết liệt các giải pháp chỉ đạo, điều hành thực hiện dự toán thu, chi ngân sách năm 2023 và đạt một số kết quả nhất định.

I. Kết quả thực hiện

1. Về thu ngân sách nhà nước

Thu ngân sách nhà nước phát sinh trên địa bàn tháng 3/2023 (chưa kể thu vay, huy động đóng góp, thu bổ sung từ ngân sách Trung ương) thực hiện 766.591 triệu đồng, tăng 0,3% so với tháng 2/2023.

Quý I năm 2023, thu ngân sách nhà nước (chưa kể thu vay, huy động đóng góp, thu bổ sung từ ngân sách Trung ương) thực hiện 2.339.669 triệu đồng, đạt 17,1% dự toán năm, bằng 57,9% so cùng kỳ năm 2022 (Quý I năm 2021, thực hiện 3.399.274 triệu đồng, đạt 32,2% dự toán, tăng 35% so với cùng kỳ 2020; Quý I năm 2022, thực hiện 4.037.927 triệu đồng đạt 35,8% dự toán, tăng 18,8% so cùng kỳ 2021).

Một số khoản thu chủ yếu như sau:

a) Thu xuất nhập khẩu: Thu tháng 3/2023 có sự tăng trưởng so với tháng 02/2023, thực hiện 32.914 triệu đồng, tăng 36,3%. Tuy nhiên, thực hiện quý I năm 2023, thu xuất nhập khẩu thực hiện 71.392 triệu đồng, đạt 7,1% so dự toán năm, bằng 26,7% so với cùng kỳ năm 2022 (quý I năm 2022 thực hiện 266.935 triệu đồng, đạt 29,5% dự toán, bằng 92,7% so cùng kỳ 2021).

Thu từ hoạt động xuất, nhập khẩu giảm so với cùng kỳ năm trước chủ yếu là do năm 2023 dự báo sức mua, tiêu dùng toàn cầu giảm. Bên cạnh đó, mặt hàng xuất khẩu của tỉnh chủ yếu là thủy sản và gỗ, tuy nhiên, trong Quý I các doanh nghiệp

xuất khẩu các mặt hàng này chưa ký được đơn hàng, dẫn đến các doanh nghiệp xuất khẩu đang gặp khó khăn, đơn hàng sụt giảm, bị hủy, bị giãn thời gian, tồn kho cao, sản xuất cầm chừng. Tổng kim ngạch xuất, nhập khẩu quý I năm 2023 giảm mạnh so cùng kỳ (xuất khẩu đạt 360 triệu USD giảm 12,2%, nhập khẩu đạt 82,8 triệu USD giảm 14,9%) dẫn tới số thu NSNN từ hoạt động xuất nhập khẩu chỉ đạt 24,8% so với cùng kỳ.

b) Thu nội địa:

Tháng 3/2023 thực hiện 708.238 triệu đồng, bằng 97% so với tháng 02/2023. Nếu loại trừ tiền sử dụng đất, thu cổ tức lợi nhuận được chia, lợi nhuận để lại và thu xổ số kiến thiết, thu nội địa thực hiện là 575.317 triệu đồng, bằng 96,1% so với tháng trước.

Quý I năm 2023, thu nội địa thực hiện 2.233.049 triệu đồng, đạt 17,8% so dự toán năm (chưa đạt bình quân phải thu 1 quý là 25% so với dự toán năm), bằng 59,3% so với cùng kỳ năm 2022 (quý I năm 2021, thực hiện 3.111.355 triệu đồng, đạt 33,7% dự toán, tăng 29,4% so với cùng kỳ 2020; quý I năm 2022 thực hiện 3.762.632 triệu đồng, đạt 36,9% dự toán, tăng 20,9% so cùng kỳ 2021). Nếu loại trừ tiền sử dụng đất, thu cổ tức lợi nhuận được chia, lợi nhuận để lại và thu xổ số kiến thiết, thu nội địa thực hiện 1.797.169 triệu đồng, đạt 25,9% dự toán năm (cao hơn bình quân thu 03 tháng so với dự toán năm), bằng 98,7% so cùng kỳ năm 2022 (quý I năm 2021, thực hiện 1.700.123 triệu đồng, đạt 29,2% dự toán, bằng 99,8% so với cùng kỳ 2020; quý I năm 2022 thực hiện 1.820.229 triệu đồng, đạt 30,1% dự toán, tăng 7,1% so cùng kỳ 2021).

Đối với thu ngân sách cấp huyện, so với mức bình quân phải thu 1 quý là 25% của dự toán năm thì đến hết quý I năm 2023 có 07/11 địa phương thực hiện vượt và 04 địa phương thực hiện chưa đạt: Tuy Phước (13,6%), Tây Sơn (23,1%), Phù Mỹ (24,5%) và Hoài Nhơn (18,1%); nếu loại trừ thu tiền sử dụng đất: 11/11 huyện, thị xã, thành phố đều thực hiện vượt mức bình quân. Về thu ngân sách cấp huyện được hưởng (loại trừ thu tiền sử dụng đất) có 10/11 huyện, thị xã, thành phố thực hiện vượt mức bình quân phải thu 1 quý và 01 địa phương thực hiện chưa đạt là Thị xã An Nhơn (21,8%).

Nếu so với chỉ tiêu thực hiện quý I năm 2023 theo Kế hoạch số 03/KH-STC ngày 19/01/2023 của Sở Tài chính về triển khai thực hiện Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 06/01/2023 của Chính phủ và Quyết định số 19/QĐ-UBND ngày 04/01/2023 của UBND tỉnh, thu nội địa quý I năm 2023 thực hiện 2.203.386 triệu đồng, đạt 73% chỉ tiêu. Nếu loại trừ tiền sử dụng đất, thu nội địa thực hiện 1.837.368 triệu đồng, vượt chỉ tiêu đề ra (chỉ tiêu thực hiện quý I năm 2023 theo Kế hoạch thu nội địa là 3.015.968 triệu đồng; thu nội địa loại trừ tiền sử dụng đất là 1.815.968 triệu đồng).

Trong thu nội địa, một số khoản thu chiếm tỷ trọng lớn thực hiện như sau:

- Thu từ DNNN trung ương thực hiện tháng 3 là 32.515 triệu đồng, bằng 72,8% so với tháng 02/2023. Tổng thực hiện Quý I là 104.931 triệu đồng, đạt 20,6% so với dự toán năm và bằng 77,5% so với cùng kỳ năm 2022. Khoản thu này thực hiện không đạt so với mức thu bình quân tháng (25%) của dự toán năm và tăng trưởng thấp so với cùng kỳ, nguyên nhân chủ yếu là do khó khăn nội tại của nền kinh tế và hoạt động xuất, nhập khẩu giảm mạnh, dẫn đến sản xuất công nghiệp chế biến của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh bị ảnh hưởng, kéo theo các khoản thu nội địa liên quan hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng xuất, nhập cũng giảm như: Công Ty Cổ Phần Cảng Quy Nhơn (giảm 12,1 tỷ), Công Ty Cp Thủy Điện Vĩnh Sơn - Sông Hinh (giảm 4,4 tỷ), Viettel Bình Định - Chi Nhánh Tập Đoàn Công Nghiệp - Viễn Thông Quân Đội (giảm 3,7 tỷ); Công Ty Xăng Dầu Bình Định (giảm 15,2 tỷ).

- Lệ phí trước bạ: tháng 3/2023 thực hiện 28.274 triệu đồng, tăng 33,8% so với tháng 02/2023; thực hiện quý I năm 2023 là 79.844 triệu đồng, đạt 22,2% so với dự toán năm và bằng 87,9% so với cùng kỳ (thực hiện quý I năm 2022 là 90.813 triệu đồng, đạt 32,4% dự toán, tăng 12,9% so cùng kỳ 2021). Nguyên nhân chủ yếu là việc chuyển nhượng, mua bán bất động sản giảm mạnh do thị trường đang gặp khó khăn.

- Thuế sử dụng đất phi nông nghiệp: tháng 3/2023 thực hiện 377 triệu đồng, bằng 85,4% so với tháng trước; quý I thực hiện 1.853 triệu đồng, đạt 8,4% so với dự toán năm và bằng 39,9% so với cùng kỳ (quý I năm 2022 thực hiện 4.640 triệu đồng, đạt 23,2% dự toán, tăng gấp 3,8 lần so cùng kỳ 2021).

- Thuế bảo vệ môi trường: tháng 3/2023 thực hiện 29.422 triệu đồng, bằng 62,4% so với tháng trước; thực hiện quý I là 97.677 triệu đồng, đạt 10,6% so với dự toán năm và bằng 39,8% so với cùng kỳ (quý I năm 2022 thực hiện 245.304 triệu đồng, đạt 26,7% dự toán, tăng 2% so cùng kỳ 2021). Số thu Thuế bảo vệ môi trường thấp hơn so với cùng kỳ do thực hiện mức thu thuế theo Nghị quyết số 30/2022/UBTVQH15 ngày 30/12/2022 của UBTVQH, một số mặt hàng xăng, dầu, mỡ nhờn giảm so với mức thu theo Nghị quyết 579/2018/UBTVQH14 ngày 26/9/2018 (đến hết quý I năm 2022 thực hiện mức thu theo Nghị quyết 579/2018/UBTVQH14).

- Thu tiền cho thuê mặt đất, mặt nước: tháng 3/2023 thực hiện 16.210 triệu đồng, tăng gấp 5,5 lần so với tháng trước; quý I năm 2023 thực hiện 26.526 triệu đồng, đạt 3,3% so với dự toán và bằng 35,1% so với cùng kỳ (quý I năm 2022 thực hiện 75.605 triệu đồng, đạt 13,3% dự toán, tăng gần gấp 2,5 lần so với năm 2021), chủ yếu là do một số dự án đã đến hạn nộp tiền thuê đất 1 lần nhưng chưa thực hiện nộp NSNN và do thực hiện chính sách giảm thuê đất, thuê mặt nước phải nộp quy định tại Quyết định 01/2023/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

Bên cạnh các khoản thu đạt thấp so với dự toán năm vẫn có một số khoản thu thực hiện đạt cao hơn mức thu bình quân 3 tháng (25%) của dự toán năm và có sự tăng trưởng so với cùng kỳ như: thu từ DNNN địa phương đạt 27,5% dự toán, tăng 8% cùng kỳ; thu từ khu vực công thương nghiệp ngoài quốc doanh đạt 33,2% dự toán, tăng 2,1% cùng kỳ; thu từ khu vực doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài đạt 33% dự toán, tăng 85,9% cùng kỳ; thu phí, lệ phí đạt 31,8% dự toán, tăng 6,7% cùng kỳ; thuế thu nhập cá nhân đạt 50% dự toán, tăng 47,1% cùng kỳ; thu tại xã đạt 54,5% dự toán, tăng hơn 4 lần so với cùng kỳ; thu khác đạt 27% dự toán, tăng 23,4% cùng kỳ; thu từ hoạt động xổ số kiến thiết đạt 32,7% dự toán, tăng 6% cùng kỳ nhưng không bù đắp được mức giảm thu.

- Riêng đối với thu tiền sử dụng đất: tháng 3/2023 thực hiện 116.104 triệu đồng, bằng 97,2% so với tháng trước; quý I năm 2023 thực hiện 395.681 triệu đồng, đạt 7,2% so với dự toán năm và bằng 20,8% so với cùng kỳ (quý I năm 2022 thực hiện 1.902.223 triệu đồng, đạt 47,6% dự toán, tăng 41,4% so cùng kỳ 2021). Trong đó, thu ngân sách tỉnh thực hiện 27.983 triệu đồng, chỉ đạt 0,9% dự toán và bằng 3,2% so với cùng kỳ; ngân sách huyện thực hiện 367.699 triệu đồng, đạt 15% dự toán và bằng 35,8% so với cùng kỳ.

Nguyên nhân khoản thu tiền sử dụng đất nêu trên đạt thấp so dự toán năm là do các đơn vị chưa triển khai kế hoạch đấu giá quyền sử dụng đất năm 2023. Số thu quý I năm 2023 chủ yếu từ kết quả đấu giá quyền sử dụng đất những tháng cuối năm 2022 chuyển sang nộp năm 2023.

2. Về chi ngân sách địa phương

Tổng chi ngân sách địa phương quý I năm 2023 là 4.020.231 triệu đồng, đạt 21,5% dự toán năm và tăng 10,1% so cùng kỳ. Trong đó:

- Chi đầu tư phát triển thực hiện 1.049.375 triệu đồng, đạt 16,6% dự toán, tăng 67,7% so với cùng kỳ.

- Chi thường xuyên thực hiện 2.162.052 triệu đồng, đạt 25% dự toán, bằng 99,4% so với cùng kỳ.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của UBND tỉnh, ngay từ đầu năm các cơ quan tài chính đã tiến hành nhập dự toán kinh phí cho các đơn vị trên chương trình quản lý TABMIS, thực hiện thẩm tra dự toán theo quy định để đảm bảo chi lương cho các đơn vị và chi hỗ trợ cho một số nội dung chi hoạt động khác; phân bổ dự toán kinh phí mục tiêu ngay từ đầu năm, đảm bảo cho các huyện, thị xã, thành phố chủ động thực hiện các chính sách.

II. Một số nhiệm vụ và giải pháp trong thời gian đến

Để đảm bảo cân đối thu, chi ngân sách địa phương, góp phần hoàn thành toàn diện các chỉ tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2023, Sở Tài chính kính đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các cơ quan liên quan thực hiện một số nội dung sau:

a) Tiếp tục tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 06/01/2023 của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, Dự toán ngân sách nhà nước và cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2023 và Quyết định số 19/QĐ-UBND ngày 04/01/2023 của UBND tỉnh về việc giao chỉ tiêu kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và giải pháp chủ yếu, nhiệm vụ cụ thể thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2023 trên địa bàn tỉnh.

b) Cục Thuế tăng cường rà soát, nắm chắc nguồn thu, đảm bảo thu đúng, đủ, kịp thời các khoản thuế, phí, lệ phí và thu khác vào ngân sách nhà nước.

- Đối với các dự án có thu tiền thuê đất một lần đã đến hạn phải nộp như: Dự án khu du lịch sinh thái Eco Bay, Dự án Khu phức hợp BMC Quy Nhơn tại phường Nguyễn Văn Cừ, thành phố Quy Nhơn, Dự án Khu du lịch sinh thái FLC Quy Nhơn, Cục thuế tăng cường đôn đốc các Chủ đầu tư dự án sớm thực hiện nộp NSNN theo đúng quy định. Trường hợp Chủ đầu tư dự án vẫn không thực hiện nghĩa vụ tài chính, đề xuất các giải pháp báo cáo UBND tỉnh để chỉ đạo thực hiện.

- Đôn đốc nộp NSNN kịp thời số thuế còn gia hạn theo Nghị định số 34/2022/NĐ-CP ngày 28/5/2022 của Chính phủ về gia hạn thời hạn nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân và tiền thuê đất trong năm 2022.

- Tiếp tục phối hợp với các ngành liên quan, triển khai các biện pháp quản lý thu thuế trong các lĩnh vực: khách sạn, nhà hàng, ăn uống, giải khát, nhà nghỉ, cho thuê nhà, kinh doanh vận tải, XD/CB nhà ở tư nhân, mua bán online, kinh doanh trực tuyến, khai thác tài nguyên, chuyển nhượng bất động sản... tương ứng với sự phát triển của từng lĩnh vực.

- Tăng thu đối với các lĩnh vực còn dư địa tăng thu để bù đắp cho các lĩnh vực có khả năng không đạt dự toán trong trường hợp khách quan.

- Tiếp tục đẩy mạnh cải cách hiện đại hóa ngành thuế tạo điều kiện thuận lợi cho người nộp thuế; tạo môi trường, điều kiện thuận lợi cho hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp phát triển. Thực hiện hỗ trợ doanh nghiệp thụ hưởng tối đa các chính sách ưu đãi, hỗ trợ tháo gỡ khó khăn do Quốc hội, Chính phủ ban hành.

- Khẩn trương triển khai hóa đơn điện tử khởi tạo từ máy tính tiền có kết nối chuyển dữ liệu điện tử đến cơ quan thuế cho các cơ sở kinh doanh về du lịch, dịch vụ và thương mại trên địa bàn tỉnh để hạn chế tình trạng kinh doanh không xuất

hóa đơn nhằm chống thất thu ngân sách nhà nước và tạo sự công bằng trong thực hiện nghĩa vụ thuế.

c) Các Sở, ban, ngành và UBND các huyện, thị xã, thành phố theo dõi sát tình hình thực hiện nhiệm vụ quản lý tài chính, ngân sách năm 2023, chỉ đạo các đơn vị trực thuộc có trách nhiệm hỗ trợ và tạo điều kiện về mọi mặt cho các cơ quan thuộc ngành Tài chính, nhất là cơ quan Thuế hoàn thành chỉ tiêu thu ngân sách được UBND tỉnh giao.

d) Chỉ đạo Ban quản lý khu kinh tế, Sở Tài nguyên và Môi trường khẩn trương phối hợp với các đơn vị có liên quan xác định giá đất, tính tiền sử dụng đất của các dự án đã được UBND tỉnh giao đất và cho thuê đất để kịp thời nộp vào NSNN theo quy định.

đ) Dự toán thu tiền sử dụng đất ngân sách tỉnh được HĐND tỉnh giao là 3.050 tỷ đồng, đã được phân bổ kế hoạch vốn cho các dự án, công trình, trong đó có nhiều công trình trọng điểm của tỉnh rất cần vốn cho công tác giải phóng mặt bằng và thanh toán khối lượng hoàn thành để đẩy nhanh tiến độ thi công. Tuy nhiên, thu tiền sử dụng đất ngân sách tỉnh đến hết tháng 3/2023 thực hiện rất thấp chỉ đạt 0,9% dự toán năm (28/3.050 tỷ đồng), do đó, Sở Tài chính kính đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các đơn vị có chức năng phát triển quỹ đất khẩn trương triển khai, tổ chức ngay việc đấu giá quyền sử dụng đất theo kế hoạch đã được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 446/QĐ-UBND ngày 20/02/2023 nhằm đảm bảo nguồn thu cho chi đầu tư phát triển.

e) Trên cơ sở Quy chế phối hợp trong công tác thu, nộp ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh theo Quyết định số 2116/QĐ-UBND ngày 14/6/2017, các cơ quan, đơn vị cần phối hợp chặt chẽ để thực hiện; trong đó, quan tâm công tác cung cấp thông tin kịp thời cho cơ quan thuế để quản lý thu, chống thất thu ngân sách nhà nước.

f) Về chi ngân sách:

- Đối với kế hoạch vốn đầu tư công bố trí từ nguồn thu tiền sử dụng đất của các dự án, chỉ ưu tiên thanh toán cho công tác bồi thường giải phóng mặt bằng, trừ những dự án, công trình trọng điểm theo chỉ đạo của UBND tỉnh.

- Chi thường xuyên: Các Sở, Ban, ngành và UBND các huyện, thị xã, thành phố thực hiện rà soát các khoản chi thường xuyên, xây dựng phương án thắt chặt và giãn, giảm các khoản chi chưa thực sự cần thiết như tăng cường sử dụng công nghệ thông tin nhằm tiết giảm tối đa kinh phí hội nghị, đi công tác trong và ngoài nước; giãn, giảm các khoản kinh phí mua sắm tài sản chưa thật sự cần thiết (sau khi đơn vị đã rà soát và có phương án sử dụng tài sản của đơn vị mình đối với các trường hợp giãn, giảm) nhưng phải đảm bảo các điều kiện cho phát triển kinh tế - xã hội và hoàn thành các chỉ tiêu được cấp thẩm quyền giao.

g) Các Chủ đầu tư nhanh chóng triển khai hoàn thành các thủ tục, hồ sơ để đẩy nhanh tiến độ thực hiện giải ngân kế hoạch vốn đầu tư công năm 2023 đảm bảo đạt tỷ lệ giải ngân theo chỉ đạo của UBND tỉnh.

h) Hệ thống Kho bạc Nhà nước trên địa bàn tạo điều kiện đẩy nhanh tiến độ giải ngân, thanh toán vốn theo quy định; tăng cường kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ việc chi tiêu, đảm bảo đúng chính sách, chế độ quy định.

Trên đây là báo cáo thuyết minh tình hình thực hiện dự toán ngân sách địa phương quý I năm 2023./.
